ב״ה

HAKHEL - UM EVENTO RARO

Um evento que ocorria uma vez a cada sete anos, emocionante e inspirador que reunia todo o povo de Israel em um só lugar para momentos extraordinários. Qual é a história da mitsvá do Hakhel, por que é tão especial e relevante hoje?

UM OLHAR JUDAICO

Um gostinho dos ensinamentos do Rebe

HAKHEL

THE SHLUCHIM OFFICE

Deuteronômio / Devarim

Para patrocinar uma edição, envie um email para jewishinsights@shluchim.org

©

Published and Copyright 2022 by

Shluchim Office International

816 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213

718.221.0500

5783 - 2022

Instituido em 2007 em memória de Rabino Gabi e Rivki Holtzberg de abençoada memória, Emissários do Rebe em Mumbai, India

1. A Mitzvá de Hakhel

Fonte 1 Deuteronômio 31:10-13

Moisés ordenou aos israelitas, dizendo: No final de cada sete anos, na época seguinte ao ano de Shemitá, durante a Festa de Sucót, quando todo o povo de Israel comparecer diante do Eterno, teu D'us, no lugar que Ele escolher, tu deverás ler esta Torá diante de todo Israel, em seus ouvidos.

Reuna o povo: os homens, as mulheres, as crianças e o estrangeiro que está em tuas cidades, para que eles ouçam, aprendam e temam o Senhor, seu D'us, e eles observarão todas as palavras desta Torá. Seus filhos que não sabiam, ouvirão e aprenderão a temer o Eterno, vosso D'us, todos os dias que viverdes na terra para a qual vós estais atravessando o Jordão para herdá-la.

וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר: מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת.

בְּבוֹא כָל־יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי ה׳ אֱלֹקֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר, תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם.

הַקְהֵל אֶת־הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ, לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ, וְיָרְאוּ אֶת־ה׳ אֱלֹקֵיכֶם, וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת.

וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ, לְיִרְאָה אֶת־ה׳ אֱלֹקֵיכֶם כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ.

Fonte 2 Mishneh Torá, Leis de Chagiga, cap. 3

A Mitzvá:

É um mandamento positivo reunir todo o povo judeu - homens, mulheres e crianças - após cada Ano Sabático quando ascendem para a festa da peregrinação e que seja lida para eles passagens da Torá que os encorajem ao cumprimento das mitsvót e fortalecê-los na verdadeira fé.

מִצְוַת עֲשֵׂה לְהַקְהִיל כָּל יִשְׂרָאֵל אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְטַף בְּכָל מוֹצָאֵי שְׁמִטָּה בַּעֲלוֹתָם לָרֶגֶל, וְלִקְרוֹת בְּאָזְנֵיהֶם מִן הַתּוֹרָה פָּרָשִׁיוֹת שֶׁהֵן מְזָרְזוֹת אוֹתָן בְּמִצְוֹת וּמְחַזְּקוֹת יְדֵיהֶם בְּדַת הָאֱמֶת.

Hora e Local

Quando eles leriam? No dia seguinte ao primeiro dia da Festa de Sucót, que é o primeiro dia de Chol HaMoed, no oitavo ano. O rei lia para que as pessoas ouvissem. A leitura era realizada no Pátio das Mulheres. O rei era autorizado a ler sentado, e era louvável se ele a lesse estando em pé.

אֵימָתַי הָיוּ קוֹרִין? בְּמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁל חַג הַסֻּכּוֹת, שֶׁהוּא תְּחִלַּת יְמֵי חֻלּוֹ שֶׁל מוֹעֵד שֶׁל שָׁנָה שְׁמִינִית. וְהַמֶּלֶךְ הוּא שֶׁיִּקְרָא בְּאָזְנֵיהֶם. וּבְעֶזְרַת הַנָּשִׁים הָיוּ קוֹרִין. וְקוֹרֵא כְּשֶׁהוּא יוֹשֵׁב וְאִם קָרָא מְעֻמָּד הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח.

O Conteúdo da Leitura

Quais passagens da Torá o rei deve ler? Ele começa desde o início do livro de Deuteronômio (Devarim), “Estas são as palavras” até o final da passagem do Shemá. Ele então pula para a passagem "Vehayah Im Shamôa" e passa para a trecho "aser te'aser". Ele então lê, a partir dessa passagem até o final das bênçãos e maldições, o versículo “além da aliança que Ele estabeleceu com eles em Choreb”, e conclui com isso.

מֵהֵיכָן הוּא קוֹרֵא? מִתְּחִלַּת חֻמַּשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים עַד סוֹף פָּרָשַׁת שְׁמַע וּמְדַלֵּג לְ(דברים יא יג) "וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ" וְגוֹ' וּמְדַלֵּג לְעַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר וְקוֹרֵא מֵ(דברים יד כב) "עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר" עַל הַסֵּדֶר עַד סוֹף בְּרָכוֹת וּקְלָלוֹת עַד (דברים כח סט) "מִלְּבַד הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת אִתָּם בְּחֹרֵב" וּפוֹסֵק.

Descrição do Evento

Como é feita a leitura? As trombetas soam por toda Jerusalém para reunir o povo. Uma grande plataforma de madeira é trazida e montada no centro do Pátio das Mulheres. O rei sobe e senta-se nela para que possam ouvir a sua leitura. Todos os judeus que fizeram a peregrinação festiva reúnem-se em torno dele.

O atendente da sinagoga pega o rolo da Torá e o entrega ao líder da sinagoga. Este o entrega ao vice-sumo sacerdote, que o entrega ao sumo sacerdote, que o entrega ao rei. A transferência envolve muitas pessoas

כֵּיצַד הוּא קוֹרֵא? תּוֹקְעִין בַּחֲצוֹצְרוֹת בְּכָל יְרוּשָׁלַיִם כְּדֵי לְהַקְהִיל אֶת הָעָם. וּמְבִיאִין בִּימָה גְּדוֹלָה וְשֶׁל עֵץ הָיְתָה, וּמַעֲמִידִין אוֹתָהּ בְּאֶמְצַע עֶזְרַת נָשִׁים. וְהַמֶּלֶךְ עוֹלֶה וְיוֹשֵׁב עָלֶיהָ כְּדֵי שֶׁיִּשְׁמְעוּ קְרִיאָתוֹ וְכָל יִשְׂרָאֵל הָעוֹלִים לָחֹג מִתְקַבְּצִין סְבִיבָיו.

וְחַזַּן הַכְּנֶסֶת נוֹטֵל סֵפֶר תּוֹרָה וְנוֹתְנוֹ לְרֹאשׁ הַכְּנֶסֶת, וְרֹאשׁ הַכְּנֶסֶת נוֹתְנוֹ לַסְּגָן, וּסְגָן לְכֹהֵן גָּדוֹל, וְכֹהֵן גָּדוֹל לַמֶּלֶךְ, כְּדֵי לְהַדְּרוֹ בְּרֹב בְּנֵי אָדָם. וְהַמֶּלֶךְ מְקַבְּלוֹ כְּשֶׁהוּא עוֹמֵד, וְאִם רָצָה

- יֵשֵׁב ופוֹתֵחַ וְרוֹאֶה וּמְבָרֵךְ כְּדֶרֶךְ שֶׁמְּבָרֵךְ כָּל קוֹרֵא בַּתּוֹרָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת. וְקוֹרֵא הַפָּרָשִׁיוֹת שֶׁאָמַרְנוּ עַד שֶׁהוּא גוֹמֵר וְגוֹלֵל וּמְבָרֵךְ לְאַחֲרֶיהָ כְּדֶרֶךְ שֶׁמְּבָרְכִין בְּבָתֵּי כְּנֵסִיוֹת.

como uma expressão de respeito. O rei aceita o pergaminho em pé. Se ele desejar, pode sentar-se. Ele abre o pergaminho, olha para ele e recita as bênçãos como qualquer pessoa que está lendo a Torá em uma sinagoga. Ele lê as passagens mencionadas anteriormente até completá-las. Ele então fecha o rolo e recita a bênção depois, como é feito nas sinagogas.

Idioma da Leitura

הַקְּרִיאָה וְהַבְּרָכוֹת בִּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לא יא) "תִּקְרָא אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת" בִּלְשׁוֹנָהּ אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ שָׁם לוֹעֲזוֹת וְגֵרִים שֶׁאֵינָן מַכִּירִין.

A leitura e as bênçãos devem ser na Língua Sagrada, como está implícito em Deuteronômio 31:11: "Leia esta Torá", ou seja, em sua forma original. Isso se aplica mesmo que estrangeiros estejam presentes.

חַיָּבִין לְהָכִין לִבָּם וּלְהַקְשִׁיב אָזְנָם לִשְׁמֹעַ בְּאֵימָה וְיִרְאָה וְגִילָה בִּרְעָדָה כְּיוֹם שֶׁנִּתְּנָה בּוֹ בְּסִינַי. אֲפִלּוּ חֲכָמִים גְּדוֹלִים שֶׁיּוֹדְעִים כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ חַיָּבִין לִשְׁמֹעַ בְּכַוָּנָה גְּדוֹלָה יְתֵרָה. וּמִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִשְׁמֹעַ מְכַוֵּן לִבּוֹ לִקְרִיאָה זוֹ שֶׁלֹּא קְבָעָהּ הַכָּתוּב אֶלָּא לְחַזֵּק דַּת הָאֱמֶת וְיִרְאָה עַצְמוֹ כְּאִלּוּ עַתָּה נִצְטַוָּה בָּהּ וּמִפִּי הַגְּבוּרָה שׁוֹמְעָהּ. שֶׁהַמֶּלֶךְ שָׁלִיחַ הוּא לְהַשְׁמִיעַ דִּבְרֵי הָאֵ-ל.

Os convertidos que não entendem são obrigados a concentrar sua atenção e direcionar sua audição, ouvindo com reverência e temor, regozijando-se enquanto tremem como no dia em que a Torá foi dada no Sinai. Mesmo os grandes sábios que conhecem toda a Torá são obrigados a ouvir com grande concentração. Aquele que é incapaz de ouvir deve focar sua atenção nesta leitura, pois as Escrituras a estabeleceram com o propósito de fortalecer a verdadeira fé. Ele deve considerar-se como se tivesse acabado de receber as mitsvót da Torá e as tivesse ouvido do próprio Todo-Poderoso. Pois o rei que está recitando é um agente para proclamar a palavra de D'us.

Fonte 3 Tosefta, Sotá 7:8

O Sistema de Publicidade

אוֹתוֹ הַיּוֹם, כֹּהֲנִים עוֹמְדִים בַּגְּדָרִים וּבַפְּרָצוֹת וַחֲצוֹצְרוֹת שֶׁל זָהָב בִּידֵיהֶם, תּוֹקְעִין וּמְרִיעִין וְתוֹקְעִין. כָּל כֹּהֵן שֶׁאֵין בְּיָדוֹ חֲצוֹצְרוֹת, אוֹמְרִין דּוֹמֶה

Naquele dia, os Cohanim (sacerdotes) ficavam nas cercas e nas aberturas com trombetas de ouro em suas mãos, soando teki'ot, teru'ot e teki'ot. Sobre qualquer Cohen que não tivesse uma trombeta na mão, seria dito: "parece que ele

não é um Cohen”. Grandes lucros eram obtidos pelo povo de Jerusalém que alugava trombetas por um dinar de ouro.

זֶה שֶׁאֵין כֹּהֵן הוּא. שָׂכָר גָּדוֹל הָיָה לְאַנְשֵׁי יְרוּשָׁלַיִם שֶׁמַּשְׂכִּירִין חֲצוֹצְרוֹת בְּדִינַר זָהָב.

Fonte 4 Talmud, Chaguigá, 3a

Trazendo Crianças

Os Sábios ensinaram: Houve um incidente envolvendo Rabi Yochanan ben Beroka e Rabi Elazar ben Chisma, quando foram cumprimentar Rabi Yehoshua em Peki'in. Rabi Yehoshua perguntou a eles: Que ideia nova foi ensinada hoje na sala de estudos? Eles disseram: "Nós somos seus alunos e bebemos sua água [ou seja, todo nosso conhecimento da Torá vem do senhor." Rabi Yehoshua disse a eles: mesmo assim, não pode haver uma sala de estudo sem que nela seja dita alguma novidade." Ele lhes perguntou: "Quem foi o mestre esta semana?" Disseram-lhe: "Era a semana do rabino Elazar ben Azarya." Ele perguntou: "Sobre que assunto foi a palestra de hoje?" Eles responderam, "ele falou sobre a porção de Hakhel (a mitsvá da assembleia)." Rabi Yehoshua persistiu: "E que ensinamento ele derivou deste assunto?" Eles responderam que o rabino Elazar ben Azarya expôs o seguinte verso: “Reúnam o povo, os homens, as mulheres e as crianças (Deuteronômio 31:12). Este versículo é intrigante. Se os homens vêm para aprender e as mulheres vêm para ouvir, por que as crianças vêm?" Rabi Elazar respondeu: "elas vêm para que D'us recompense aqueles que as trazem." Disse Rabi Yehoshua para eles: "Vocês tinham uma pérola de sabedoria em suas mãos e vocês tentaram escondê-la de mim?"

תָּנוּ רַבָּנַן: מַעֲשֶׂה בְּרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָה וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן חִסְמָא שֶׁהָלְכוּ לְהַקְבִּיל פְּנֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בִּפְקִיעִין.

אָמַר לָהֶם: מָה חִידּוּשׁ הָיָה בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ הַיּוֹם? אָמְרוּ לוֹ: תַּלְמִידֶיךָ אָנוּ וּמֵימֶיךָ אָנוּ שׁוֹתִין. אָמַר לָהֶם: אַף עַל פִּי כֵן, אִי אֶפְשָׁר לְבֵית הַמִּדְרָשׁ בְּלֹא חִידּוּשׁ.

שַׁבָּת שֶׁל מִי הָיְתָה? שַׁבָּת שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הָיְתָה. וּבַמֶּה הָיְתָה הַגָּדָה הַיּוֹם? אָמְרוּ לוֹ: בְּפָרָשַׁת הַקְהֵל.

וּמָה דָּרַשׁ בָּהּ? "הַקְהֵל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף". אִם אֲנָשִׁים בָּאִים לִלְמוֹד, נָשִׁים בָּאוֹת לִשְׁמוֹעַ, טַף לָמָּה בָּאִין? כְּדֵי לִיתֵּן שָׂכָר לִמְבִיאֵיהֶן.

אָמַר לָהֶם: מַרְגָּלִית טוֹבָה הָיְתָה בְּיַדְכֶם, וּבִקַּשְׁתֶּם לְאַבְּדָהּ מִמֶּנִּי?

Fonte 5 Sefer Hachinuch, Mitzvá #612

O Principio Por Trás da Mitzvá:

Uma das razões para este mandamento: Toda a essência do povo de Israel é a Torá; e através dela ele é distinto de todas as nações e línguas, para merecer a vida eterna - prazer eterno que não é superado por nada entre as criações. Portanto, é apropriado que todos se reúnam, em um determinado momento, para ouvir suas palavras, e para que a voz saia para toda a nação - homens, mulheres e crianças, dizendo: “O que é este grande ajuntamento, no qual estamos todos reunidos?” E a resposta seria: “Ouvir as palavras da Torá, que é toda a nossa essência, glória e esplendor”. Isso fará com que eles falem de seu grande louvor e a excelência de seu valor; e seu anseio por ela entrará em todos os corações. E com este desejo eles aprenderão a conhecer D'us e merecer o bem, e 'D'us ficará feliz com Suas criaturas' - como o assunto que está escrito na explicação deste mandamento específico “e para que aprendam e temam o Senhor.”

. . . Uma pessoa - homem ou mulher - que transgrediu e não veio na hora marcada para ouvir as palavras da Torá - e também o rei, se ele não quiser ler - terão violado este mandamento positivo. A punição para isso é muito grande, porque este mandamento é um forte pilar de nossa fé, e traz grande honra.

מִשָּׁרְשֵׁי הַמִּצְוָה: לְפִי שֶׁכָּל עִקָּרָן שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, הִיא הַתּוֹרָה, וּבָהּ יִפָּרְדוּ מִכָּל אֻמָּה וְלָשׁוֹן לִהְיוֹת זוֹכִין לְחַיֵּי עַד, תַּעֲנוּג נִצְחִי שֶׁאֵין לְמַעְלָה הֵימֶנּוּ בַּנִּבְרָאִים, עַל כֵּן בִּהְיוֹת כָּל עִקָּרָן בָּהּ, רָאוּי שֶׁיִּקָּהֲלוּ הַכֹּל יַחַד בִּזְמַן אֶחָד מִן הַזְּמַנִּים לִשְׁמֹעַ דְּבָרֶיהָ, וְלִהְיוֹת הַקּוֹל יוֹצֵא בְּתוֹךְ כָּל הָעָם, אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וָטָף לֵאמֹר: מָה הַקִּבּוּץ הָרַב הַזֶּה שֶׁנִּתְקַבַּצְנוּ יַחַד כֻּלָּנוּ? וְתִהְיֶה הַתְּשׁוּבָה, לִשְׁמוֹעַ דִּבְרֵי הַתּוֹרָה שֶׁהִיא כָּל עִקָּרֵנוּ וְהוֹדֵנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ, וְיָבוֹאוּ מִתּוֹךְ כָּךְ לְסַפֵּר בְּגֹדֶל שִׁבְחָהּ וְהוֹד עֶרְכָּהּ וְיַכְנִיסוּ הַכֹּל בְּלִבָּם חֶשְׁקָהּ, וְעִם הַחֵשֶׁק בָּהּ יִלְמְדוּ לְדַעַת אֶת הַשֵּׁם וְיִזְכּוּ לְטוֹבָה, וְיִשְׂמַח הַשֵּׁם בְּמַעֲשָׂיו, וּכְעִנְיָן שֶׁכָּתוּב בְּפֵרוּשׁ בְּזֹאת הַמִּצְוָה וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת ה׳.

. . . וְהָעוֹבֵר עַל זֶה בֵּין אִישׁ בֵּין אִשָּׁה וְלֹא בָּא בַּמּוֹעֵד הַזֶּה לִשְׁמֹעַ דִּבְרֵי הַתּוֹרָה, וְכֵן הַמֶּלֶךְ אִם לֹא רָצָה לִקְרוֹת בִּטְּלוּ עֲשֵׂה זֶה. וְעָנְשָׁם גָּדוֹל מְאֹד, כִּי זֹאת הַמִּצְוָה עַמּוּד חָזָק וְכָבוֹד גָּדוֹל בַּדָּת.

2. Sinai Reconstituído

> > O Rebbe

Por Que é Tão Importante Fazer Essa Reconstituição?

De tempos em tempos, o povo judeu precisa de algo semelhante ao evento da entrega da Torá no Sinai, "Reúna o povo: os homens, as mulheres, as crianças e os estrangeiros de suas cidades" para fortalecê-los e encorajá-los na observância das mitsvót da Torá.

כאשר יוצאים בני ישראל ממדבר סיני, צריך להיות אצלם מזמן לזמן, מעין **המעמד** שניתנה בו **בסיני** "הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרך", לחזקם ולזרזם במצוות התורה.

Todas as almas do povo judeu estavam presentes na entrega da Torá, como diz o versículo, "aqueles que estão presentes aqui . . . e aqueles que não estão presentes aqui." Também nos foi ordenado: "Cuidai-vos e vigiem-se atentamente, para que não vos esqueçais das coisas que os vossos olhos viram, nem as deixes desvanecer do vosso coração enquanto viverdes. Ensine-as aos seus filhos e aos filhos deles depois deles. Lembre-se do dia em que estiveste diante de D'us em Horeb." Por que, então, ainda precisamos de uma reencenação periódica desse evento a cada sete anos na forma de Hakhel?

והנה הטעם והצורך לכך שמזמן לזמן - (בכל שבע שנים[1]), צריכים לחיות מחדש את מעמד הר סיני בהקהל, - אף שכל הנשמות היו בעת מתן תורה[2] כמו שנאמר[3] "את אשר ישנו פה . . ואת אשר איננו פה", וגם נצטווינו "רק[4] השמר לך ושמור נפשך מאוד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלוקיך **בחורב**"[5],

Ouvir Não Se Compara a Ver

A razão pela qual isso é necessário é porque o elemento principal da entrega da Torá no Sinai não foi o estudo da Torá e ouvir os mandamentos de D'us. Isso também existia antes da entrega da Torá, com nossos patriarcas. A característica nova do Sinai foi

הוא משום שעיקר החידוש של מעמד הר סיני ומתן תורה היה לא בלימוד התורה ושמיעת מצוות ה', ובפרט שזה היה גם קודם מתן תורה אצל האבות כו', אלא

1) ראה אברנבאל כאן הטעם ש"לא הייתה בכל שנה ושנה וגם מדי חדש בחדשו".
2) ראה פרקי דר"א פמ"א. שמו"ר פכ"ח, ו. תנחומא יתרו יא. וראה גם שבת קמו, א (ובחדא"ג מהרש"א שם).
3) נצבים כט, יד.
4) ואתחנן ד, ט-יוד.
5) ומנאה הרמב"ן בהוספותיו לספר המצות להרמב"ם מל"ת ב.

foi que as pessoas viram isso com seus olhos, como os versos dizem “e todas as pessoas viram os sons”, “vós vistes” e “nosso D'us nos mostrou sua glória”. O propósito disso era “para que o temor de D'us esteja em vossas faces, para que não pequeis”.

Sabe-se que ouvir não se compara a ver. Na entrega da Torá, as pessoas “viram os sons”, eles viram o que normalmente é ouvido, e isso confirmou “Eu sou o Senhor seu D-us” para eles na forma mais forte.

Para as próximas gerações

Para que as gerações seguintes à entrega da Torá “temam a D'us e tenham o cuidado de observar toda a Torá” não é suficiente lembrar do Sinai, mesmo que isso tenha acontecido num passado longínquo. A mitzvá especial de Hakhel é necessária, na qual todos os judeus, homens, mulheres e crianças se reúnem como fizeram no Sinai e “considerem-se como se tivessem recebido os mandamentos agora, da boca de D'us, porque o rei é Seu agente para proclamar Suas palavras.”

החידוש הוא שאז היה זה באופן של ראייה, כמו שכתוב "וכל[6] העם רואים את הקולות גו' אתם[7] ראיתם גו'", "הראנו[8] ה' אלוקינו את כבודו גו'", וזה היה "בעבור (שעל ידי זה דווקא באים לשלימות אשר) תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו".[9]

וכידוע[10] שאינה דומה שמיעה לראי' . . וכן היה במתן תורה, ש"כל העם רואים את הקולות" - רואים את הנשמע,[12] ולכן נתאמת אצל כל אחד ואחת מישראל ש"אנכי ה' אלוקיך" וכו'.

ויש לומר שזהו הטעם שבכדי שהדור שלאחרי דור מתן תורה והדורות הבאים "יראו את ה' אלוקיך ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת" - אינה מספיקה זכירת מעמד הר סיני - שזוכר דבר שהיה בעבר, שאז האדם הוא בריחוק מהדבר; אלא צריך להיות ענין מיוחד מצות הקהל, שכל ישראל, אנשים נשים וטף, נקהלים יחד כמו במעמד הר סיני "ויראה עצמו כאילו עתה נצטווה בה ומפי הגבורה שומעה שהמלך שליח הוא להשמיע דברי הא-ל".

משיחת שבת פרשת נצבים וילך, ה'תשל"ג
לקוטי שיחות, חלק ל"ד פרשת וילך, עמ' 189

6) יתרו כ, טו.
7) שם, יט.
8) ואתחנן ה, כא.
9) יתרו שם, יז.
10) ראה אוה"ת ואתחנן ע' סב ואילך. סה"מ תרס"ג ע' יג ואילך. סה"מ תש"ט ע' מה ואילך. לקו"ש ח"ו ע' 121 ואילך.
11) מכילתא יתרו יט, ט. וראה גם ר"ה כו, א.
12) פרש"י יתרו שם, טו ממכילתא שם.

C. O Timing do Hakhel

Fonte 6 Deuteronômio 31:10-11

Moisés ordenou-lhes, dizendo: ”(1) No final de [cada] sete anos, (2) no momento seguinte ao ano shemitá (3) durante o Festival de Sucot. (4) Quando todo Israel comparecer perante o Senhor, seu D-us, no lugar que Ele escolher, tu deverás ler esta Torá diante de todo Israel, em seus ouvidos.

(1) וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים (2) בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה (3) בְּחַג הַסֻּכּוֹת: (4) בְּבוֹא כָל־יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי ה׳ אֱלֹקֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר, תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם.

> > O Rebbe

Por que um versículo tão extenso?

O versículo declara: “ao final de cada sete anos, em um tempo determinado, na Festividade de Sucót, após o ano de shemitá”. Por que o versículo não usa palavras mais breves e claras e declara simplesmente “no oitavo ano”? Com relação às datas dos festivais, a Torá de fato usa tal linguagem, “no primeiro dia do sétimo mês”, “no décimo quinto dia do sétimo mês”, etc.

לשון הכתוב בפרשת וילך "מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסוכות" - דורש הסבר: מדוע לא נאמר **בקיצור ובפירוש - "בשנה השמינית"**, על דרך שנאמר בכל המועדים, "בחודש השביעי באחד לחודש"[13], "בחמשה עשר יום לחודש השביעי"[14], וכיוצא בזה?!

Não apenas uma data, uma explicação também.

A explicação para isso:

Quando o “aluno de cinco anos” aprende que este mandamento é sobre: “reunir o povo. . . para que ouçam e para que aprendam. . . e eles observarão todas as palavras desta Torá” e, além disso, “seus filhos que não sabiam, ouvirão e aprenderão

כשהבן חמש ממשיך ללמוד שמדובר כאן אודות הציווי "הקהל את העם . . למען ישמעו ולמען ילמדו . . ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת", ולא עוד, אלא שגם "בניהם אשר לא ידעו ישמעו ולמדו ליראה את ה׳ אלקיכם וגו'" - אזי, מבין מעצמו

13) ואתחנן ד, ל. נצבים ל, ב.
14) אמור שם, לד. פינחס שם, יב.

a temer o Senhor, seu D'us", ele entendenderá que a razão pela qual a Torá escreve por extenso "no final de cada sete anos, em um tempo determinado, no Festival de Sucot, após o ano de Shemitá, quando todo Israel comparecer perante o Senhor, seu D'us" não é apenas uma instrução sobre o tempo, o que poderia ter sido dito de forma concisa, mas principalmente uma explicação para a mitsvá de "reunir o povo" neste momento.

שכל האריכות שבכתוב אודות זמן קיום המצווה, "מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסוכות בבוא כל ישראל לראות את פני ה' אלקיך", אין זו הוראת זמן בלבד (שיכולים לכתבו בקיצור וכפירוש - בהתחלת חג הסוכות של השנה השמינית), אלא גם ובעיקר **טעם והסבר** לציווי "הקהל את העם" בזמן זה, כפי שמצינו בכמה ענינים שבהם נתפרש גם הטעם, כדלקמן.

Por que Sucot do 8º ano?

Primeiro precisamos entender o que há de especial sobre o tempo específico de Sucot do oitavo ano que leva ao mandamento de "reunir o povo . . . para que ouçam e para que aprendam". O que torna este momento mais especial do que qualquer outro dia?

לכאורה, דרוש ביאור והסבר: מהו הענין המיוחד שנתחדש בזמן מסוים, חג הסוכות של השנה השמינית, שבגללו ישנו ציווי להקהיל את העם, "הקהל את העם . . למען ישמעו ולמען ילמדו גו'" - מה יום מיומיים?!

Quanto a data do "primeiro dia do décimo primeiro mês" é claro por que Moisés precisava proferir palavras de repreensão ao povo judeu, como Rashi explica: "Moisés os repreendeu logo antes de sua morte". Ainda mais evidente na porção da Torá desta semana, Moisés disse ao povo judeu: "Tenho 120 anos agora", e que este era seu último dia. Portanto, é claro por que Moisés instruiu "reúnam para mim todos os anciãos das tribos e seus líderes."

בשלמא כאשר נמצאים "בעשתי עשר חודש באחד לחודש"[15], יש צורך לומר לכל בני ישראל דברי תוכחה, וכפי שפירש רש"י בהתחלת ספר דברים[15] "מלמד שלא הוכיחן אלא סמוך למיתה". ובפרט בפרשתנו - "וילך משה . . אל כל ישראל ויאמר אליהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום", "היום מלאו ימי ושנותי", ולכן - כפי שממשיך בסיום הפרשה- "הקהילו אלי את כל זקני שבטיכם ושוטריכם וגו'"[16].

Mas quanto à mitsvá de "reunir o povo" depois de entrar na Terra de Israel, durante Sucót do oitavo ano, o que há de especial neste momento que pode explicar o mandamento?

אבל, בנוגע לציווי "הקהֵל את העם", לאחרי הכניסה לארץ כו' - מה נתחדש בחג הסוכות של השנה השמינית שבגלל זה ישנו הציווי "הקהֵל את העם"?!

15) ר"פ דברים (א, ג).
16) שם, כח.

O Início de um Período

O versículo afirma longamente “no final de cada sete anos, em um tempo determinado, no Festival de Sucot, após o ano de shemitá, quando todo o Israel comparecer perante o Senhor, seu D'us”. Isso faz alusão à explicação:“no final de cada sete anos” - na conclusão de um ciclo completo, no início de um novo ciclo, o primeiro do próximo ciclo de sete anos.

Uma vez que este é o início de um novo período, é claramente o momento apropriado para uma inspiração renovada em observar “todas as palavras desta Torá”. Há necessidade de nova inspiração, e este é um momento oportuno no qual a inspiração será efetiva. A criança entende bem isso, que quando um novo período de estudo começa, ou um novo professor chega, isso gera um novo entusiasmo para o estudo de Torá e tem um efeito positivo.

והביאור בזה - באריכות לשון הכתוב, "מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסוכות בבוא כל ישראל לראות את פני ה' אלקיך":

"מקץ שבע שנים" - סיום תקופה שלימה, שאז מתחילה **תקופה חדשה** - "שנה **ראשונה** של שמיטה".

ומכיון שזוהי התחלת תקופה חדשה - מובן בפשטות שזמן זה ראוי ומתאים להתעוררות מחודשת בנוגע לשמירת וקיום "כל דברי התורה הזאת", כלומר, יש צורך בהתעוררות מחודשת, וגם, התעוררות זו תפעל את פעולתה - כפי שיודע הבן חמש למקרא בעצמו, שכאשר מתחיל "זמן חדש", מְלַמֵּד חדש, וכיוצא בזה, באה גם התעוררות מחודשת בלימוד התורה, התעוררות שמתקבלת ביותר ופועלת פעולתה כו'.

Após um ano sabático utilizado para o estudo da Torá

O verso "após o ano de shemitá" porque shemitá é um ano sabático durante o qual as pessoas estavam livres do trabalho agrícola e passavam seu tempo estudando a Torá. Isso certamente contribuirá para sua inspiração para fortalecer sua observância da Torá.

"בשנת השמיטה", כלומר, לאחרי שנת השמיטה, כי מכיון שבמשך השנה כולה היו פנויים מעבודת האדמה, ועסקו במשך כל הזמן בלימוד התורה, בוודאי יוסיף הדבר בהתעוררות לשמירת וקיום "כל דברי התורה הזאת".

Dias Sagrados

"Durante o festival de Sucót" as pessoas estão livres dos assuntos mundanos. Este é especialmente o caso em relação a Sucót, porque mesmo os dias anteriores a este festival são gastos ocupados com os assuntos da mitsvá de montar a sucá, o lulav e o etrog. Isso aumenta a inspiração para observar "todas as palavras desta Torá".

"במועד . . בחג הסוכות" - כאשר פנויים מעניני חול, והדגשה נוספת בנוגע לחג הסוכות - שגם בימים שלפניו ישנה התעסקות מרובה בעניני מצוות, סוכה וארבעת המינים, אשר, על ידי זה ניתוסף בהתעוררות לשמירת וקיום "כל דברי התורה הזאת".

Lugar Sagrado

"Quando todo Israel comparecer perante o Senhor, seu D-us" – obviamente, quando o povo recebe unido sua inspiração no lugar sagrado escolhido por D-us, isso é muito mais eficaz do que qualquer inspiração que poderia ter sido obtida em qualquer outro lugar...Certamente é muito mais do que o nível de inspiração que cada indivíduo seria capaz de experimentar sozinho em casa.

Assim podemos entender facilmente todos os detalhes dados no verso a respeito da data, pois todos eles ajudam a explicar o motivo de observar a mitsvá de Hakhel nesse momento específico, pois é o momento mais apropriado possível para isso, conforme explicado acima.

"בבוא כל ישראל לראות את פני ה' אלוקיך במקום אשר יבחר" - כמובן וגם פשוט, שכאשר ההתעוררות במעמד הציבור כולו היא "במקום אשר יבחר", אזי פעולתה באין־ערוך לגבי התעוררות שמתקיימת במקום אחר, ועל אחת כמה וכמה לגבי התעוררות של כל אחד ואחת במקומו הוא.

ועל פי זה מובן בפשטות הכתובים כל פרטי הסימנים שבכתוב - מכיון שעל ידי זה נתבאר טעם הציווי "הקהל את העם גו' למען ישמעו ולמען ילמדו . . ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת . . כל הימים אשר אתם חיים על האדמה גו'". בזמן זה דווקא, להיותו זמן מתאים ומוכשר ביותר לכך, כנזכר לעיל בארוכה.

משיחת שבת פרשת נצבים-וילך,
כ"ג אלול, ה'תשמ"ו, בלתי מוגה.
תורת מנחם ה'תשמ"ו ח"ד ע' 442

D. A Relevância Da Mitsvá em Nossos Dias

> >O Rebe

Sabemos que a Torá é eterna, para todos as épocas e lugares. Embora o cumprimento físico de várias mitsvót dependa de fatores de tempo e lugar, e, em nosso caso, depende da existência do Templo Sagrado, o significado espiritual das mitsvót no que se refere a nós em um nível pessoal da alma, é relevante em todos os tempos e lugares.

Precisamos utilizar todas as oportunidades, especialmente no Shabat e nas festas, para reunir judeus, homens, mulheres (separadamente, é claro) e crianças - incluindo as crianças mais novas - numa atmosfera sagrada. O propósito dessas reuniões é fortalecer nosso temor a D'us e a unidade judaica, ouvindo e aprendendo juntos um tópico da Torá, fazendo caridade juntos e orando juntos.

ידוע ש"התורה היא נצחית" בכל זמן ובכל מקום, ואף שכמה וכמה ממצוות התורה הן תלויות בזמן ומקום, בכהנים ובלויים וכו' ובשאר תנאים, ובנידון דידן בזמן שבית המקדש הי' קיים ובמקום המקדש (כמו קרבנות) - הרי תוכן המצוות ברוחניות בנפש האדם קיים בכל זמן ובכל מקום.

יש לנצל כל הזדמנות, ובימי סגולה, שבתות וימים טובים במיוחד, כדי לכנס ולהקהיל יהודים - אנשים, נשים (כמובן - בנפרד) וטף, עד ל"קטני קטנים", לכנס אותם ב"מקום" קדוש, כלומר באווירה קדושה, ולנצל את הדבר לשם התחזקות והוספה ב"ליראה את ה'" ובאחדות ישראל, על ידי שכל הנאספים שומעים ולומדים ביחד עניין מסוים בתורה, נותנים צדקה ביחד, ומתפללים ביחד.

מתורגם מספר השיחות תשמ"ח חלק א', עמ' 16 ו-19